Geldrop-Mierlo

Raadsvoorstel

Onderwerp
Kaders bestuurlijke planning

Beslispunten
De raad wordt gevraagd om:
1. De kaders bestuurlijke planning vast te stellen.

Inleiding
De gemeenteraad uit al geruime tijd zorgen over de kwaliteit van de bestuurlijke planning, met name op het gebied van opvolging en betrouwbaarheid. Eerdere verbeterafspraken hebben tot 2025 niet het gewenste resultaat opgeleverd. Om dit te doorbreken en structureel te verbeteren, heeft het college in samenwerking met de griffier en de ambtelijke organisatie vijf concrete verbeteracties opgesteld. Deze acties zijn gericht op het realiseren van zichtbare resultaten op korte termijn en het verhogen van de tevredenheid van de raad.

Op 28 januari 2025 zijn de verbeteracties en de opzet van de bestuurlijke planning besproken in het presidium. Dit overleg heeft geleid tot de volgende besluiten:
1. De memo over de bestuurlijke planning wordt omgezet in een raadsvoorstel, waarmee de raad kaders voor de bestuurlijke planning vaststelt.
2. De bestuurlijke planning wordt niet door de raad vastgesteld, aangezien deze dynamisch is en voortkomt uit besluitvorming binnen het college.
3. De raad ontvangt de bestuurlijke planning meerdere keren per jaar en controleert of het college deze binnen de vastgestelde kaders heeft opgesteld.

Dit raadsvoorstel bevat de kaders voor de bestuurlijke planning. In bijlage 1 vindt u de bestuurlijke planning voor 2025.

Kaders
1. De bestuurlijke planning wordt gekoppeld aan begroting, P&C-cyclus, jaarlijkse actualisaties, wetswijzigingen en toezeggingen.

Door de bestuurlijke planning direct te koppelen aan de begroting, de P&C-cyclus, jaarlijkse actualisaties, wetswijzigingen en toezeggingen, wordt een basis gelegd die de voorspelbaarheid, haalbaarheid en transparantie van de planning vergroot. Deze aanpak voorkomt verrassingen in de planning, omdat vooraf inzicht gecreëerd wordt in de beslisagenda van de raad.

2. Voor het komende kwartaal wordt een concrete planning opgesteld.

Voor het eerstvolgende kwartaal wordt een concrete planning opgesteld, waarbij elke deadline gericht is op de daadwerkelijke raadsdatum.

3. Voor de daaropvolgende kwartalen wordt een globale planning opgesteld
Dit gebeurt ook voor daaropvolgende kwartalen voor de onderwerpen die goed planbaar zijn. Voor onderwerpen die complex en lastig in te schatten zijn, wordt een globale planning per kwartaal opgesteld, zodat bij noodzakelijke verschuivingen enkel de kwartaaldeadline als richtlijn geldt. Hiermee wordt de balans tussen korte- en langetermijnplanning behouden, en ontstaat er ruimte om lastige onderwerpen flexibel te benaderen zonder de gehele planning te belasten.

Door cyclisch vooruit te plannen, wordt voor elk komend kwartaal een concrete planning opgesteld, waarbij iedere deadline is gericht op een specifieke raadsdatum. Onderwerpen die eerder enkel aan een kwartaal zijn gehangen, krijgen uiteindelijk ook een precieze raadsdatum toegewezen. Deze concrete planning wordt gemaakt in het kwartaal voorafgaand.

4. De onderwerpen op de bestuurlijke planning worden gekoppeld aan een risicoprofiel.
Om transparantie te vergroten, zijn risicoprofielen (zie bijlage 2) opgesteld, die al dan niet een verschuiving legitimeren. Deze profielen worden aan de planning toegevoegd om een heldere inschatting te geven van potentiële verschuivingen of obstakels. Met deze risicoprofielen heeft de raad direct inzicht in de robuustheid van de geplande onderwerpen, waarbij ook de mogelijke reden voor verschuivingen van dossiers in de planning wordt geduid.

5. De bestuurlijke planning is continu proces en kijkt per half jaar een jaar vooruit
De bestuurlijke planning loopt door ná 31 december, zodat ook onderwerpen voor het volgende jaar worden opgenomen. In januari 2025 stond slechts één onderwerp op de agenda; om dit in de toekomst te voorkomen, wordt de jaarplanning voortaan halfjaarlijks geactualiseerd. In het tweede kwartaal vindt een doorplanning plaats op basis van o.a. de strategie en in november op basis van de begroting. Daarnaast kunnen onderwerpen voortkomend uit actualisaties, wetswijzigingen of toezeggingen gedurende het jaar worden toegevoegd.

6. Interventies zijn mogelijk voor een betere verdeling
Tijdens de totstandkoming van de planning is vastgesteld dat de verdeling van onderwerpen in juni nog niet optimaal is. Dit komt deels door beïnvloedbare en deels door niet-beïnvloedbare oorzaken. Sommige onderwerpen, zoals de behandeling van zienswijzen van gemeenschappelijke regelingen, worden bepaald door wettelijke deadlines of externe factoren, waardoor de ruimte voor herschikking beperkt is. Dit zorgt in juni voor piekbelasting.

Om deze piekbelasting op te vangen, zijn de volgende interventies mogelijk waar het presidium over kan besluiten:

- Het behandelen van een deel van de zienswijzen of de vaststelling van begrotingen van gemeenschappelijke regelingen tijdens de speciale raadsvergadering van 30 juni, die is bedoeld voor de kaders van de meerjarenbegroting 2026-2029 en de strategie 2026-2029.
- Het inplannen van een extra raadsvergadering in het tweede kwartaal of aan het begin van het derde kwartaal.

Daarnaast kan de gemeenteraad suggesties aandragen om de verdeling van onderwerpen gedurende het jaar te verbeteren. Het overzicht in bijlage 1 biedt inzicht in de huidige planning en maakt het mogelijk concrete voorstellen voor wijzigingen te doen. Het college zal vervolgens onderzoeken of en hoe deze suggesties praktisch kunnen worden gerealiseerd, binnen de bestaande kaders en beperkingen.

Eerdere besluitvorming
N.v.t.

Wat willen we bereiken
1. Realistische en haalbare planning
De planning moet ambitieus maar realistisch zijn, met duidelijke prioriteiten. Te veel agendering van onhaalbare onderwerpen moet worden vermeden om teleurstelling en inefficiëntie te voorkomen.

2. Balans tussen korte termijn- en langetermijnplanning
De raad heeft behoefte aan een evenwichtige spreiding van onderwerpen over het hele jaar, zodat besluitvorming en werkdruk goed verdeeld worden.

3. Transparant overzicht van aankomende onderwerpen
Er is behoefte aan een overzichtelijke planning met aankomende onderwerpen en hun deadlines, zodat de raad weet wat er wanneer op de agenda komt te staan.

4. Het bestuur en de ambtelijke organisatie als betrouwbare partner
Er moet voldoende personele capaciteit en middelen beschikbaar zijn om de geplande onderwerpen tijdig en effectief af te handelen, zonder dat deze herhaaldelijk uitgesteld hoeven te worden.

Argumenten
1.1 Het verhoogt de voorspelbaarheid en betrouwbaarheid.
Door duidelijke kaders weet de raad vooraf welke onderwerpen wanneer behandeld worden. Dit voorkomt verrassingen en biedt houvast gedurende het jaar.

2.1 Het versterkt de controlerende rol van de raad.
Met vastgestelde kaders kan de raad toetsen of het college zich aan de afspraken en deadlines houdt, zonder dat dit de dynamiek van het proces beperkt.

3.1 Het draagt bij aan transparantie en betere communicatie.
Kaders zorgen ervoor dat zowel de raad als het college weten wat ze van elkaar mogen verwachten, waardoor samenwerking en communicatie worden versterkt.

Kanttekeningen
1.1 Er is een risico op inflexibiliteit.
Te strikte kaders kunnen de benodigde flexibiliteit beperken, waardoor het lastig wordt om snel in te spelen op actuele ontwikkelingen. Daarom wordt voor complexe en lastig voorspelbare onderwerpen (hoog risico) een globale kwartaalplanning voorgesteld.

2.1 Periodieke afstemming tussen raad en college is benodigd.
Het vinden van de juiste balans tussen sturing door de raad en de uitvoeringsvrijheid van het college vraagt om periodieke afstemming. Deze periodieke afstemming vindt halfjaarlijks plaats in het presidium. Daarnaast lichten de wethouders in de commissievergaderingen eventuele verschuivingen toe, inclusief de motivatie daarvoor.

3.1 Werkdruk en haalbaarheid moeten in balans zijn.
Het is belangrijk dat bij het stellen van kaders zowel de beschikbare capaciteit als de complexiteit van de dossiers in ogenschouw wordt genomen, zodat een haalbare werklast behouden blijft. Te ambitieuze kaders kunnen de werkdruk bij zowel de raad als de ambtelijke organisatie verhogen, waardoor de kwaliteit van de besluitvorming onder druk komt te staan. Door risicoprofielen te koppelen aan de dossiers, ontstaat de ruimte om de werkdruk beter te verdelen, als dat nodig is.

Wat gaan we daarvoor doen
1. Betere planning: De bestuurlijke planning wordt regelmatig bijgewerkt en halfjaarlijks wordt de planning voor het komende jaar opgesteld.

2. Versterken van de communicatie: Er wordt gezorgd voor een helder en gestructureerd proces van communicatie tussen de raad, het college en de ambtelijke organisatie. Dit houdt in dat de raad meerdere keren per jaar inzicht krijgt in de actuele bestuurlijke planning en op de hoogte wordt gehouden van eventuele wijzigingen. Wethouders informeren de raad tijdens commissievergaderingen over de motivatie achter verschuivingen in de planning.

3. Training en ondersteuning: Er start een opleidingsprogramma voor medewerkers, met als doel de kwaliteit van raadsvoorstellen te verbeteren. Dit gebeurt door schrijftrainingen aan te bieden, waar medewerkers ondersteund worden door schrijfcoaches die meekijken naar de kwaliteit van de stukken. Dit zorgt ervoor dat de stukken zowel qua inhoud als presentatie beter voldoen aan de verwachtingen van de raad.

4. Interventies bij piekbelasting: In juni, wanneer er vaak (te) veel dossiers op de planning staan door o.a. wettelijke deadlines, worden interventies mogelijk gemaakt, zoals het inplannen van extra vergaderingen of het spreiden van behandelingen over meerdere bijeenkomsten. Het presidium zal besluiten over de inzet van deze interventies.

5. Doorlopende procesverbetering: De uitvoering van de bestuurlijke planning wordt regelmatig gemonitord door het college en het management van de ambtelijke organisatie, waarbij tussentijdse aanpassingen mogelijk zijn op basis van de voortgang.

Wat mag het kosten
N.v.t.

Duurzaamheid
N.v.t.

Burgerparticipatie
N.v.t.

Evaluatie
Tweemaal per jaar wordt de bijgewerkte bestuurlijke planning, inclusief de doorplanning, voorgelegd aan het presidium en wordt het presidium geïnformeerd over tussentijdse wijzigingen.

Bijlagen:
1. Overzicht bestuurlijke planning 2025
2. Risicoprofielen

Geldrop, 25 februari 2025

N.J.H. Scheltens
secretaris

J.C.J. van Bree
burgemeester